

## היעד החדש של רשות המסים: שחקני פוקר מקצועיים

בימים אלה מתנהלים דיונים בכמה מחלוקות מס עם שחקני פוקר על אופן המיסוי של הכנסותיהם ■ בחודש האחרון נחקרו בעל מניות ודירקטור באקדמיה הישראלית לפוקר אלה לוי-וינריב 30/10/17

רשות המסים מסמנת כל הזמן מטרות חדשות במאבקה בהון השחור ובהעלמות המס. מי על המוקד בימים אלה? לצד שוק הנדל"ן, חשבונות בנק בחו"ל וישראלים שטסים הרבה ורמת החיים שלהם אינה תואמת את הכנסותיהם, סימנה רשות המסים את שוק ההימורים בכלל ואת שחקני הפוקר בפרט. ל"גלובס" נודע כי בימים אלה מתנהלים דיונים בכמה מחלוקות מס עם שחקני פוקר המרבים לטוס ולהשתתף בתחרויות ברחבי העולם בנוגע לאופן מיסוי הכנסותיהם וההכרה בהוצאותיהם.

פוטנציאל ההכנסות של כמה משחקני הפוקר המקצועיים נע בין מאות אלפי שקלים למיליוני שקלים בשנה. מדובר בשחקנים המרבים לטוס לתחרויות ברחבי העולם, שהזכויות בהן עשויות להגיע למאות אלפי דולרים או אירו, ולעתים אף יותר; במשחקים מזדמנים בבתי קזינו; וכן במשחקים באמצעות אתרי אינטרנט ובטורנירים מאורגנים. לעתים הם מפסידים, ולעתים גורפים את כל הקופה.

לאחרונה התיישב לשולחן גם מס ההכנסה והחל לדרוש נתח מהזכויות שלהם. בטרם החלה במאבק, ערכה רשות המסים מחקר מקיף בשוק ההימורים ובזירת הפוקר, ובידיה נתונים מקיפים על השחקנים הדומיננטיים בו, על התחרויות שבהם השתתפו ועל היקף המס המשוער שניתן לגבות מהם. בעקבות המחקר החלה רשות המסים לבצע מעצרים של חשודים בהעלמות מס, וכן להוציא שומות אזהרות לאחרים.

כך, לפני כשבועיים ערכה רשות המסים מבצע חקירות בקרב מהמרים - שחקני פוקר בעיקר - בחשד שלא דיווחו על הכנסות של מיליוני שקלים. חטיבת החקירות ומשרדי החקירות במס הכנסה ברשות המסים ערכו במהלך החודש פעילות חקירתית מרוכזת הנוגעת לתחום ההימורים בכלל, ולענף הפוקר בפרט ובמסגרתה נחקרו, בין היתר, בעל מניות ודירקטור באקדמיה הישראלית לפוקר, החשוד כי לא דיווח על הכנסות שהתקבלו בגין השתתפותו בתחרויות פוקר ברחבי העולם. כמו כן נחקר חשוד נוסף בארגון משחקי מזל שמחזורי ההימורים שבניהולו נאמדים במיליוני שקלים. ואולם, הפעילות הזאת לא נולדה בחלל ריק. הרשות סימנה לפני כמה שנים את שחקני הפוקר הישראלים והחלה לבחון את הכנסותיהם מהימורים בשנים שקדמו לבדיקה.

### הכנסה מעסק או מהימורים?

המהלך של רשות המסים צבר תאוצה בשלוש השנים האחרונות, שבמהלכן שיגרו פקידי השומה לשחקני פוקר ישראלים דרישות לדיווח על הכנסותיהם ממשחקי הפוקר שבהם השתתפו, בכל פורמט שהוא - אינטרנט, טורניר ישראלי, תחרויות בחו"ל ועוד. חלק משחקני הפוקר דיווחו לרשות המסים על הכנסותיהם כהכנסה מהגרלות, פרסים והימורים, החייבת במס בשיעור 30% (ובעבר 25%). ואולם, פקידי השומה לא קיבלו את הפרשנות הזאת והבהירו לאותם שחקנים כי ההכנסה מהזכויות בטורנירים כמוה כהכנסה מעסק. אותם שחקנים חויבו במס בהתאם לשיעורי המס החלים על הכנסה מעסק (עד 50%), ולא על הכנסה מזכויות, פרסים והימורים. השלב הבא במחלוקת בין רשות המסים לשחקנים עסק בשאלה אם יוכרו הוצאותיהם לטובת "ייצור ההכנסה", כלומר, האם רשות המסים תתיר להם לקזז הוצאות על טיסות, מלונות וכל הוצאה נוספת שהוצאה במסגרת "עסקי הפוקר" שלהם. רשות המסים השיבה על כך בחיוב, ולכאורה הוסדר חלק מהתחום. כמה שחקני פוקר הגיעו להסדרים על תשלומי המס בגין הכנסותיהם, הגישו קבלות על הוצאותיהם וקיזזו הפסדים מול ההוצאות.

ואולם, בכך לא תמו המחלוקות. מתברר כי בעוד שרשות המסים הסכימה להכיר בחלק מההוצאות שהוצאו לצורך ייצור ההכנסה, לטענת המהמרים, חלק אחר של ההוצאות לא

הוכר. המחלוקת היא סביב תשלומים שהמהמרים טוענים ששילמו למממנים של השתתפותם בטורנירים שונים ברחבי העולם. בחלק מהתחרויות נדרשים המהמרים לשלם "דמי השתתפות" שנעים בין עשרות אלפי דולרים למאות אלפי דולרים לעתים. כיוון שלרבים מהם אין הסכומים הללו, הם נעזרים במממנים או שהקזינו שעורך את התחרות מממן את ההשתתפות שלהם. התמורה למימון היא אחוזים מהזכייה, אם תתרחש, בשיעורים הנעים בין 80%-ל-85% מהסכום. לטענת המהמרים, מדובר בהוצאה נוספת שהם מוציאים לצורך ייצור ההכנסה מהימורים, אך רשות המסים לא מוכנה להכיר בסכום.

### כמה מקבילים השחקנים בפועל

ל"גלובס" נודע כי בימים אלה מתנהלת מחלוקת בין רשות המסים לשחקן פוקר הטוען כי פרשנות זו של רשות המסים סותרת את קביעתה כי הכנסותיו ממשחקי הפוקר הן הכנסות מעסק. לדבריו, מרגע שרשות המסים סיווגה את ההכנסה כעסק היא אינה יכולה לקבוע כי רק חלק מההוצאות שהוציא יותרו בניכוי.

המחלוקת סובבת סביב עניינו של א' (השם שמור במערכת), שחקן פוקר מקצועי שהשתתף בשנות המס 2010 עד 2010 בטורנירים בינ"ל בתחום. א' הינו שחקן פוקר מקצועי, המתפרנס מזכיות במשחקי פוקר במסגרת טורנירים המתקיימים בקזינו במדינות שונות בחו"ל. הוא החל לשחק פוקר כתחביב לפני כעשר שנים והתחיל להתמקצע במשחק עד שהפך למקצוע שלו ולעיסוקו היחיד. בשנים 2010-2012 סם מספר רב של פעמים במטרה להשתתף בטורנירים מקצועיים כשחקן פוקר. בשנת 2010, השתתף בסדרת טורנירים של פוקר מקצועי שנערכו בקזינו בקפריסין הטורקית. במהלך שהותו של א' בקזינו, הוצע לו על ידי מארגני טורניר - אשר דמי הכניסה אליו עמדו על סך של 25,000 דולר - להשתתף בלא לשלם את דמי הכניסה ובתמורה להשתתפותו יקבל במקרה של זכייה 10% מהרווחים שיגרוף, לאחר קיזוז דמי ההשתתפות ותשלום מס בשיעור 3% המשולם לרשויות המס הקפריסאיות. אם לא יזכה בפרס כספי, לא ישלם דבר מעלויות הטורניר. פנייה זו לא-א' על ידי הקזינו נעשתה בשל מיעוט משתתפים שנרשמו לטורניר והעובדה שסך הפרסים שהתחייב הקזינו לשלם לזוכים הובטח מראש על ידי א', שלא היה בידו כל סכום ההשתתפות הראשוני בטורניר, הסכים להצעת הקזינו.

בטורניר שפר גורלו של א', והוא זכה בסכום כולל של 207 אלף דולר, ואולם לטענתו, בהתאם להתחייבותו לקזינו, הוא קיבל לידיו 17,000 דולר בלבד, כ-10% מסכום הזכייה, לאחר הפחתת דמי ההשתתפות והכניסה שמומנו עבורו. א' המשיך לשחק במשך כמה ימים, ובסיומם איבד לטענתו את כל רווחיו ואף 1,500 דולר נוספים שנשא עמו מהארץ.

במסגרת חקירה מקיפה שביצע מס הכנסה בעניין הכנסות מהימורים, שבה נחקרו מספר רב של שחקנים המשתתפים בטורנירים בחו"ל, נחקר גם א' במשרדי מחלקת חקירות מס הכנסה ירושלים והדרום, בחשד לאי-דיווח על הכנסות שהתקבלו אצלו בגין זכויותיו בטורנירים אלו. א' טוען כי שיתף פעולה עם חוקריו באופן מלא ומסר את כל הפרטים הנדרשים לאימות הכנסותיו והוצאותיו, והתיק הועבר למסלול כופר במקום להליך פלילי.

באוגוסט 2015 הוצאה לא' שומה על ידי פקיד שומה ת"א 3, ובה נטען כי א' לא דיווח על הכנסותיו מכספי פרסים שבהם זכה בקזינו במדינות שונות בחו"ל בשנים 2010 עד 2012, לא דיווח על הכנסותיו ממשכורת ולא הומצאו מסמכים לגבי ההוצאות שדווחו על ידיו במסגרת דוחותיו השנתיים, שהוגשו לפקיד השומה. בנוסף, לא הוכרו הוצאותיו של א' בגין דמי כניסה לטורנירים ושהייה בחו"ל, אשר מומנו על ידי הקזינו בחו"ל.

א' הגיש השגה על מלוא השומה הראשונה, בטענה שסכומים שיוחסו לו בחישוב השומה כלל לא התקבלו לידיו, לאור ההסדר שאליו הגיע עם בעלי הקזינו בקפריסין. בנוסף, השיג על הקביעה שהוצאותיו בגין דמי כניסה לטורנירים ושהייה בחו"ל לא הוכרו לניכוי. במסגרת ההשגה, הגיש א' תצהיר מבעל הקזינו בדבר ההסדר שאליו הגיעו, וכן הגיש את התצהיר למחלקת החקירות במסגרת בקשה להפחתת תשלום הכופר. מחלקת החקירות העבירה את התצהיר לעיונה של ועדת הכופר ברשות המסים, אשר תבחן את השלכותיו של התצהיר על דוח סיכום החקירה, וכן לצורך הפחתת סכום הכופר שיוטל עליו. למרות זאת, לטענת א', ובטרם ניתנה החלטת ועדת הכופר, התקבלה הודעת "פירוט הנימוקים לקביעת השומה", אשר דחתה את ההשגה בתוך התעלמות מהתצהיר. על החלטה זו הגיש א', באמצעות עו"ד שרון פישמן, מנהלת מחלקת מיסוי פלילי בפירמת עורכי הדין דורון-טיקוצקי-קנטור-גוטמן ועמית גרוסערעור לביהמ"ש המחוזי בת"א.

בינתיים, בזמן שהתיק תלוי ועומד, קיבל בית המשפט החלטה בתיק אחר שעוסק בעניינו של מהמר מקצועי - רפי אמית - ובו נקבע כי הכנסות של שחקן פוקר מקצועי הן הכנסות מעסק ולא מהימורים והגרלות. בימים אלה מתנהלת המחלוקת בין א' לרשות המסים בין כותלי בתי המשפט. א' טוען בין היתר כי הכספים המיוחסים לו בשומות שהוצאו לו לא התקבלו אצלו בפועל. עוד הוא טוען כי אף שהוגש תצהיר בעל הקזינו המאשר זאת, בחר פקיד השומה שלא להכיר בהסדר שנערך עם הקזינו וקבע כי הכנסתו החייבת של א' היא בשיעור 100% מסך זכויותיו בקזינו. זאת בניגוד גמור להכנסותיו בפועל, שלכל היותר הגיעו לכ-10% מזכויותיו בקזינו. כך, למשל, קבע פקיד השומה כי הכנסתו החייבת של א', הנובעת מזכויותיו ב-18 באוגוסט 2010, היא בסך 783,319 שקל, בניגוד להכנסתו בפועל, שהסתכמה לטענתו ב-56,670 שקל בלבד.

עו"ד שרון פישמן, המייצגת כאמור את א' ומטפלת בימים אלה בכמה מחלוקות מס העוסקות בשאלה זו, אומרת שהבעיה שבה נתקל א' נוגעת למספר רב של שחקנים ועוסקת במיליוני ואף עשרות מיליוני שקלים שהם הרוויחו בשנים האחרונות.

"לדבריה, 'רשויות המס לא טיפלו בשחקני הפוקר לאורך שנים ארוכות, ולאחרונה עשו שם החלטה מנהלית להתלבש על הענף הזה של שחקני פוקר מקצועיים. זה נובע בעיקר מהנגישות של המידע עליהם באינטרנט, כי היום יש אתרים בינלאומיים שמפרסמים מי זכה בטורנירים בינלאומיים, מי משחק באינטרנט, מי נוסע לטורנירים בחו"ל. מפרסמים את שמות הזוכים, מהיכן הם בעולם וכמה כסף הם הרוויחו. אז לרשויות המס יש היום פתאום שפע של ראיות ואי אפשר להגיד להם אני לא הייתי ולא זכיתי". לדבריה, בעניינו של א', המתפרנס ממשחקים וטורנירים, כבר אין מחלוקת בנוגע לשאלה אם הכנסותיו ימוסו כעסק, ואולם קיימת מחלוקת משמעותית בשאלה מדוע לא יוכרו כל הוצאותיו - כולל התשלומים לקזינו וההפסדים - במסגרת ייצור ההכנסה.

"כל תוצאה אחרת אינה צודקת וסותרת את פרשנות רשות המסים עצמה", היא אומרת.

מרשות המסים נמסר בתגובה: "מאחר שמדובר בהליך משפטי מתנהל אנו מנועים מלהתייחס לסוגיה".

### **השאלות שמעלות המחלוקות עם שחקני הפוקר**

\* האם השחקן תושב ישראל טענת השחקנים: משתתפים בטורנירים בחו"ל במשך רוב השנה ואין לנו מגורי קבע בישראל טענת רשות המסים: בסיס הבית של השחקנים הנו ישראל והם תושבי הארץ

\* אופן מיסוי ההכנסות טענת השחקנים: מדובר בהכנסה מזכיות פרסים והימורים שחייבת במס בשיעור 30% (ובשנים קודמות 25%) טענת רשות המסים: ההכנסה מהזכיות היא הכנסה מעסק ותמוסה בהתאם לשיעורי המס החלים על הכנסה כזאת (עד 50%)

\* אילו הוצאות יוכרו טענת השחקנים: יש להכיר בכל ההוצאות, כולל תשלומים למממנים שנשאו בהוצאות ההשתתפות בטורנירים טענת רשות המסים: הוצאות מוכחות בקבלות (טיסות, לינה וכדומה). הוצאות אחרות - לא יוכרו

### **מאבק הרשות והמקרה של רפי אמית: פוטנציאל השתכרות של מיליוני שקלים**

לפני כשבועיים, במסגרת המאבק הכולל בתחום ההימורים ובשחקני הפוקר בפרט, עצרו חוקרי חטיבת החקירות ומשרדי החקירות במס הכנסה ברשות המסים כמה חשודים באי-דיווח על הכנסות של מיליוני שקלים. בין החשודים היו אייל אשכר (24) מתל-אביב, בעל מניות ודירקטור באקדמיה הישראלית לפוקר, שנחקר על ידי משרד חקירות מס הכנסה מרכז לאחר שפעילות מודיעינית העלתה חשד שאשכר לא דיווח על הכנסות שהתקבלו בגין השתתפותו בתחרויות פוקר ברחבי העולם.

ממצאי החקירה העלו כי בשנים 2012-2016 לא דיווח אשכר על הכנסות של כ-195,000 דולר שהרוויח מתחרויות פוקר. כמו כן, מניתוח חשבונות הבנק שלו עלה כי בשנים 2016-2010 הופקדו בהם כ-850 אלף שקל שמקורם במהמרים אחרים, בגין פלטפורמת הימורים שהוא סיפק להם. אשכר שוחרר בערבות בבית משפט השלום בתל-אביב והחקירה בעניינו נמשכת.



במסגרת הפעילות של רשות המסים, ערכה יחידת יהלום ברשות מבצע משולב עם המשטרה שבמסגרתו התבצעה פשיטה באתר שבו מתקיימים משחקי מזל בהיקפים כספיים ניכרים. בעת הפשיטה נכחו במקום כ-150 איש. במבצע זה נעצר אבי ערבה (35), תושב ראשון לציון, החשוד כי זה כמה שנים הוא מארגן משחקי מזל ולא מדווח על הכנסותיו. מחזורי ההימורים שבניהולו נאמדים במיליוני שקלים. פעילות זו של ערבה וההכנסות הנובעות ממנה לא דווחו לרשות המסים ובמקום זאת הוא דיווח כי הוא חסר הכנסה מאז שנת 2014.

במישור האזרחי, מתנהלות כמה מחלוקות מס בין שחקני פוקר לרשות המסים באשר לסיווג הכנסתם כהכנסה מעסק או לא וההכרה בהוצאותיהם. אחד מפסקי הדין המפורסמים שניתנו במסגרת המחלוקת הזאת ניתן בעניינו של רפי אמית (אמקיקשילי), שכבר בגיל 23 בילה את רוב זמנו במשחקי פוקר ברחבי העולם וצבר סכומי כסף ניכרים מזכיות במשחקים. על פי פסק הדין, אמית צבר לפחות 20 מיליון שקל מזכיות בטורנירים שעליהם שמר תיעוד, וכן גרף לפי ההערכות מיליוני דולרים לא מתועדים.

רשות המסים דרשה את נתח המס המגיע לה מזכיות אלה, אך אמית טען שאינו תושב ישראל ולכן אינו צריך לשלם מס בארץ. המחלוקת הגיעה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, שניתח את שאלת התושבות של אמית לצורכי מס וכן את מהות הזכיות במשחקי הפוקר - האם מדובר בהכנסה מעסק או בהכנסה מהימורים - וקבע, כי הגם שאמית שהה בחו"ל פרקי זמן ממושכים כשחקן פוקר מקצועי וכתיר, בשנת 2007 (שנת המס שהייתה במחלוקת) הוא נחשב תושב ישראל לצורכי מס. באשר לשאלה אם מדובר בהכנסה מעסק/משלח-יד או מהימורים, נקבע כי הרווח ממשחקי הפוקר יהיה חייב במס כהכנסה ממשלח יד, כיוון שאמית שכלל את הפעילות שלו בתחום לכדי עבודה, לא עבד בשום עבודה אחרת, וחיוו סבבו סביב המשחק.

במסגרת פסק הדין נחשף פוטנציאל הרווחים העצום של השחקנים המככבים בתחום. ביהמ"ש בחן את סכומי הזכיות שעליהם דיווח אמית, וציין כי לפי המתועד, הוא זכה בטורנירים שונים בחו"ל בסכומים הבאים: כ-511 אלף דולר ב-2005; כ-186 אלף דולר ב-2006; כ-244 אלף דולר ב-2007; כ-14 אלף דולר ב-2010.

כמו כן, נחשף שעד 2010 צבר אמית כ-2.4 מיליון דולר בזכיות בפוקר במשחקים מקוונים באינטרנט. לכך יש להוסיף משחקים מזדמנים בבתי קזינו, שם בילה אמית את מרבית זמנו, אך לא סיפק אינפורמציה על סכומי הזכיות בהם. עוד צוין כי בשנים 2006-2010 העביר אמית סכומים משמעותיים במטבע חוץ מחו"ל לחשבון הבנק שלו בישראל. רשות המסים ואמית לא הצליחו להגיע להסכמות לגבי הסכום המדויק שהועבר, אך הסכום המצטבר הגיע קרוב ל-5 מיליון דולר (כ-20 מיליון שקל), שרובו ככולו נבע מזכיות במשחקי פוקר. לבסוף, העמיד השופט את הכנסתו החייבת של אמית ממשחקי פוקר בשנת 2007 על סך של כ-1.4 מיליון שקל.

**עוה"ד גלעד ברון ועו"ד חיים לוי, ועו"ד ניר זאנו, המייצגים מספר גורמים שנחקרו ונחקרים במסגרת החקירה והמעצרים שהתבצעו החודש בתחום ההימורים, בהם אבי ערבה, מסרו בתגובה: "אכן בתקופה האחרונה ישנה התנהלות של הרשות בהתייחס לענף הפוקר".**

לדבריהם, "ישנן סוגיות מהותיות, שיהיה צורך ללבן, כולל חובות הדיווח, סיווג ההכנסה אצל השחקנים, בהתחשב גם במבחנים של סיווג ההכנסה, כהכנסה מעסק או לא. לדבריהם, חבל שהאמור שוב מתנהל דרך חדרי החקירות ותחת העננה של חקירה פלילית, בהתחשב בכך, שהחלק הארי, הינו מחלוקות אזרחיות והנחקרים הינם אנשים צעירים, מוכשרים ונורמטיביים".